

 sluzhba_doveriya

БЕЗОПАСНОЕ ТРУДОУСТРОЙСТВО *несовершеннолетних*

Согласно статистике, чаще всего во время школьных каникул несовершеннолетние подростки заняты в сфере торговли. При этом работодатели нередко нарушают закон: не оформляют с детьми трудовой договор, не соблюдают режим труда, а при малейших проявлениях недовольства с их стороны тут же увольняют без оплаты, допуская эксплуатацию детского труда и нарушение прав несовершеннолетних. Несовершеннолетние дети торгуют на рынках, выращивают овощи и ухаживают за домашними животными на фермерских хозяйствах, обслуживают посетителей кафе, раздают на улицах рекламные брошюры, зазывают покупателей в магазины.

Для того чтобы защитить своего ребенка от эксплуатации, не допустить нарушения его прав родителям/законным представителям необходимо понимать правовые особенности трудоустройства несовершеннолетних.

- Если ваш подросток решил самостоятельно работать, стоит донести до него объективные реалии: подросток не имеет профессионального образования, не имеет профессионального опыта и квалификации, не может нести материальную ответственность, работает не «полный день», при сохранении полной оплаты.
- Эти факторы делают несовершеннолетних «не очень желанными работниками» для потенциальных работодателей. Поэтому круг предлагаемых вакансий для несовершеннолетних очень узок и включает в основном простую деятельность. Осознание этого поможет подростку трезво оценивать свои возможности и не разочаровываться при отказе работодателя.

Важно знать!

- К работе могут привлекаться несовершеннолетние в возрасте от 14 лет:

1. работники в возрасте от 14 до 16 лет могут работать не более 24 часов в неделю.
2. с 16 до 18 лет подростки могут работать не более 36 часов в неделю.

- Запрещается принимать или привлекать ребенка для выполнения любой работы, которая может представлять опасность для его здоровья или служить препятствием в получении им образования, либо наносить ущерб его здоровью и физическому, умственному, духовному, моральному и социальному развитию.

- В случае незаконного привлечения к труду должностному лицу (работодателю) грозит штраф от 50 до 200 МРП в соответствии с частью 3 статьи 86 Кодекса РК «Об административных правонарушениях».

- В случае эксплуатации несовершеннолетнего законными представителями, при непосредственной угрозе жизни и здоровью ребенка – предусмотрено отбирание несовершеннолетнего у родителей/законных представителей по ст.67 Кодекса РК «О браке (супружестве) и семье».

В случае нарушения законодательных норм в обеспечении занятости, безопасного трудоустройства или эксплуатации несовершеннолетних в целях защиты прав несовершеннолетних можно обратиться в:

- Иртышский отдел полиции (обращение в случае явного нарушения трудового законодательства РК) – 23 26 49;
- Ульбинский отдел полиции (обращение в случае явного нарушения трудового законодательства РК) - 23 20 07;
- Управление государственной инспекции труда Восточно-Казахстанской области (разъяснение трудового законодательства для несовершеннолетних, обращение в случае нарушения трудового законодательства) - 25 65 02, 25 65 74
- Комиссия по делам несовершеннолетних их защите прав при Акиме города (разъяснение прав и ответственности родителей при трудоустройстве несовершеннолетних) – 8 777 907 75 45.

Где можно искать работу?

Карьерный центр (ранее он назывался центр занятости) находится на проспекте Шакарима, 149/10. Телефон приемной - 70-06-70. Карьерный центр на безвозмездной основе предоставляет лицу, ищущему работу, консультации по вопросам занятости, оказывает содействие в трудоустройстве. Предлагает вакансии на общественные работы и «Молодежную практику» лицам в возрасте от 18 лет, также рассматривают возможности трудоустройства несовершеннолетних.

Обязательно ли заключать трудовой договор?

- Конечно, если вы хотите действовать по закону и обезопасить своего ребенка.
- Если же вы выбираете, другой путь помните, что это только ваша ответственность, и вы сами лишаете себя и своих детей защиты государства.

Обратите внимание на особенности заключения договора:

- в нем должны быть прописаны условия для работы несовершеннолетних в соответствии с законодательством
- договор подписывает родитель/законный представитель. В случае, если родитель не подписывает договор, то трудоустройство считается не законным.

Документы, которые нужны для трудоустройства несовершеннолетних:

- свидетельство о рождении, удостоверение личности
- документ о прохождении предварительного медицинского осмотра,
- документ о наличии специальных навыков и знаний (сертификаты о прохождении курсов), если они требуются для данной работы
- адресную справку
- в зависимости от вида работы может быть установлено предоставление дополнительных документов.

 sluzhba_doveriya

КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАНДАР

Қауіпсіз жұмысқа орналастыру

Статистикаға сәйкес, мектеп демалысы кезінде кәмелетке толмаған жасөспірімдер көбінесе сауда саласында жұмыс істейді. Бұл ретте жұмыс берушілер көбінесе заңды бұзады: балалармен еңбек шартын ресімдемейді, еңбек режимін сақтамайды, ал олар тарапынан наразылық болған жағдайда дереу балалар еңбегін пайдалануға және кәмелетке толмағандардың құқықтарын бұзуға жол бере отырып, ақысыз жұмыстан босатады. Кәмелетке толмаған балалар базарларда сауда жасайды, фермерлік шаруашылықтарда көкөніс өсіреді және үй жануарларына күтім жасайды, кафеге келушілерге қызмет көрсетеді, көшелерде жарнамалық кітапшалар таратады, дүкендерге сатып алушыларды шақырады.

Өз балаңыздың еңбегін пайдаланудан қорғау, оның құқықтарының бұзылуына жол бермеу үшін ата-аналар/заңды өкілдер кәмелетке толмағандарды жұмысқа орналастырудың құқықтық ерекшеліктерін түсінуі қажет.

- Егер сіздің өскелең балаңыз өз бетінше жұмыс істеуге шешім қабылдаса, оған объективті шындықты жеткізген жөн: жасөспірімнің кәсіби білімі жоқ, кәсіби тәжірибесі мен біліктілігі жоқ, материалдық жауапкершілік ала алмайды, толық төлемді сақтай отырып, «толық күн» жұмыс істемейді.
- Бұл факторлар кәмелетке толмағандарды әлеуетті жұмыс берушілер үшін «онша қажет емес қызметкерлер» етеді. Сондықтан кәмелетке толмағандар үшін ұсынылатын бос жұмыс орындары өте тар және негізінен қарапайым қызметті қамтиды. Мұны сезіну жасөспірімге өз мүмкіндіктерін тиянақты бағалауға және жұмыс беруші бас тартқан кезде көңілінен қалмауға көмектеседі.

Білу маңызды!

- Жұмысқа 14 жастан асқан кәмелетке толмағандар тартылуы мүмкін:
- - 14 жастан 16 жасқа дейінгі қызметкерлер аптасына 24 сағаттан артық жұмыс істей алмайды.
- - 16 жастан 18 жасқа дейінгі жасөспірімдер аптасына 36 сағаттан артық жұмыс істей алмайды.
- Баланың денсаулығына қауіп төндіретін немесе білім алуына кедергі болатын не оның денсаулығына және дене бітіміне ақыл-есіне, рухани, моральдық және әлеуметтік дамуына нұқсан келтіретін кез келген жұмысты орындауға баланы қабылдауға немесе тартуға тыйым салынады.

- Еңбекке заңсыз тартылған жағдайда лауазымды адамға (жұмыс берушіге) «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» ҚР Кодексінің 86-бабының 3-бөлігіне сәйкес 50-ден 200 АЕК-ке дейін айыппұл салынады.
- Кәмелетке толмағанды заңды өкілдер пайдаланған жағдайда, баланың өмірі мен денсаулығына тікелей қауіп төнген кезде - кәмелетке толмағанды «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» ҚР Кодексінің 67-бабы бойынша ата-анасынан/заңды өкілдерінен іріктеу көзделген.

- Кәмелетке толмағандардың құқықтарын қорғау мақсатында кәмелетке толмағандарды жұмыспен қамтуды, қауіпсіз жұмысқа орналастыруды немесе пайдалануды қамтамасыз етуде заңнамалық нормалар бұзылған жағдайда:
- Ертіс полиция бөлімі (ҚР еңбек заңнамасын бұзғаны анық болған жағдайда өтініш) - 23-26-49;
 - Үлбі полиция бөлімі (ҚР еңбек заңнамасын бұзғаны анық болған жағдайда өтініш) - 23-20-07;
 - Шығыс Қазақстан облысының мемлекеттік еңбек инспекциясы басқармасы (кәмелетке толмағандар үшін еңбек заңнамасын түсіндіру, еңбек заңнамасын бұзған жағдайда жүгіну) - 25 -65- 02, 25- 65- 74
 - Кәмелетке толмағандардың істері жөніндегі комиссия (кәмелетке толмағандарды жұмысқа орналастыру кезінде ата-аналардың құқықтары мен жауапкершілігін түсіндіру) - 8 777 907 75 45.

Қайда жұмыс іздеуге болады?

Мансап орталығы (бұрын жұмыспен қамту орталығы деп аталатын) Шәкәрім даңғылы, 149/10 мекенжайында орналасқан. Қабылдау бөлмесінің телефоны - 70-06-70. Мансаптық орталық өтеусіз негізде жұмыс іздеп жүрген адамға жұмыспен қамту мәселелері бойынша консультациялар береді, жұмысқа орналасуға жәрдемдеседі. 18 жастан асқан адамдарға қоғамдық жұмыстарға және «Жастар практикасына» бос орындар ұсынады, сондай-ақ кәмелетке толмағандарды жұмысқа орналастыру мүмкіндіктерін қарастырады.

Еңбек шартын жасау міндетті ме?

- Әрине, егер сіз заңға сәйкес әрекет етіп, балаңызды қорғағыңыз келсе.
- Егер сіз басқа жолды таңдасаңыз, бұл тек өзіңіздің жауапкершілігіңіз екенін және өзіңізді және балаларыңызды мемлекеттің қорғауынан айыратыныңызды есте сақтаңыз.

Шарт жасасу ерекшеліктеріне назар аударыңыз:

- онда заңнамаға сәйкес кәмелетке толмағандардың жұмыс істеуі үшін жағдайлар жазылуы тиіс
- шартқа ата-анасы/заңды өкілі қол қояды. Егер ата-ана шартқа қол қоймаса, онда жұмысқа орналастыру заңды емес деп есептеледі.

Кәмелетке толмағандарды жұмысқа орналастыру үшін қажетті құжаттар:

- туу туралы куәлік, жеке куәлік
- алдын ала медициналық тексеруден өткені туралы құжат,
- арнайы дағдылар мен білімдердің болуы туралы құжат (курстардан өткені туралы сертификаттар), егер олар осы жұмыс үшін қажет болса
- мекенжай анықтамасы
- жұмыс түріне байланысты қосымша құжаттарды ұсыну белгіленуі мүмкін.